

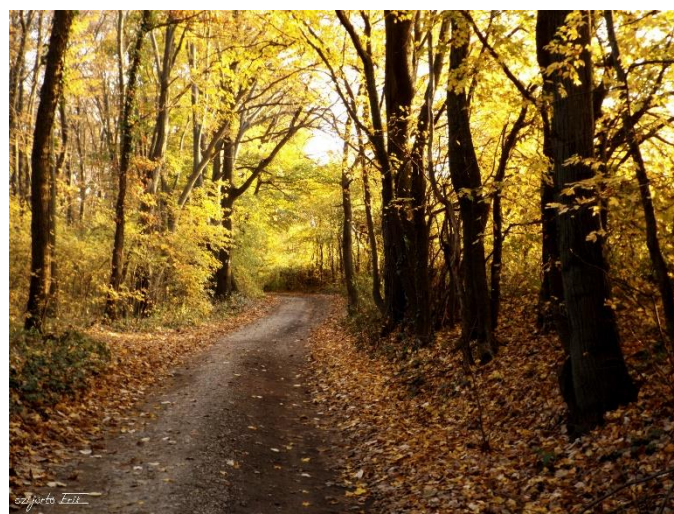
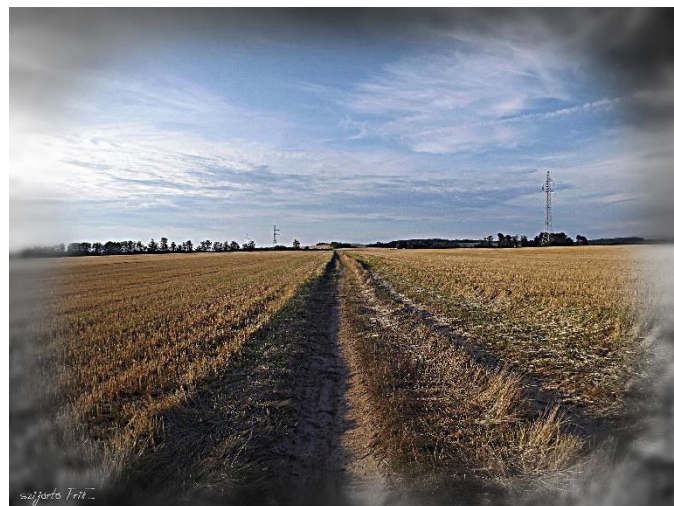
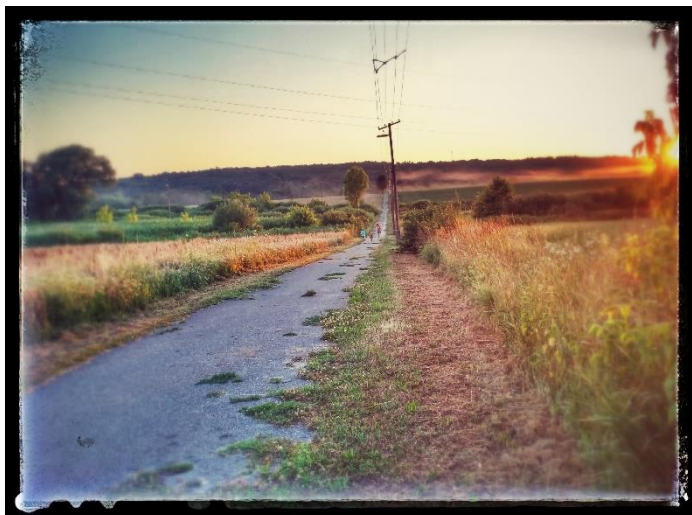
2016. november
VI. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

Mozsgó

MEGJELENIK HAVONTA INGYENESEN

MOZSGÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK INFORMÁCIÓS LAPJA

Mozsgó fotókon

Fotók: Szijártó Erik

Fotók: Bogdán Attila

Fotópályázatot az idei évben nem hirdettünk, de többen készültek rá, egész évben rögzítették a pillanatképeket. Mozsó festői környezete sokakat megihletett. Az elkészült képek egy része már a facebookon is megtekinthető, ezekből válogattunk.

Lehetőséget kívánunk biztosítani az elkészült gyönyörű felvételek megtekintésére az újság hasábjain, majd a későbbiekben egy kiállítás keretein belül.

Várjuk a fotókat!

Puskásné Horváth Éva
kulturális szervező

EMLÉKEZÉS A VILÁGHÁBORÚS HŐSÖKRE

„Ha végiglapozunk a történelemkönyvek lapjait, a Kárpát-medencében eltöltött több mint ezer év alatt megéltünk dicsőséges korszakokat, vívtunk győztes csatákat, elszenvedtünk vereségeket. Itt, Mozsón, a Hősi emlékműnél emlékezünk minden magyar hősrre. Hajtsunk fejet most előttük.” – ezekkel a szavakkal nyitotta meg Zsibrita Lászlóné az ünnepséget a templom melletti Hősi emlékműnél.

A műsor során a Boja zenekar 21. századi hangszerelésben mutatta be a I. világháborús katonadalokat, valamint a világháborúhoz köthető népdalokat. A különleges, szokatlan hangzású előadás méltó módon emlékezett meg a háború hőseiről, áldozatairól.

A műsorunk végén koszorút helyeztek el a község intézményeinek és civil szervezeteinek képviselői.

Tormási Viktória

Fotó: Kántor Éva

Életfa-ültetés Mozsgó legkisebb polgárainak

2016. november 12-ére lett tervezve a gyerekek részére az életfa ültetése. Az esős idő keresztülhúzta a terveket, de az ünnep - nem maradhatott el. A Rendezvényteremben gyűltünk össze, ahol az iskolások kedves műsora köszöntött bennünket. Hegedűsné Szojkó Tünde felkészítésével mozgásos-énekes előadást tekinthettünk meg. Ezt követte Janikovszky Éva az anyaságról szóló története, amit Kántor Éva, Tóthné Lendvai Alexandra, Viljovác Tünde, Viljovác Kitti, Paizs Réka adtak elő.

Kovács Zsolt Polgármester Úr köszöntötte a megjelenteket és Mozsgó Község polgárává fogadta azt a nyolc gyermeket, akik szülei fát kívánnak ültetni számukra. A gyerekek közül két, 2016-ban született kicse és hat nagyobb gyermek vehette át a névre szóló emléklapot polgármesterünktől. A mi gyermekeink is köztük voltak.

Szépnek és fontosnak érezzük ezt a gesztust, amivel Mozsgó Községhez való tartozásunk pecsételődött meg. Köszönjük a lehetőséget.

Bóni Tünde

Fotók: Balogh Bea

A következő gyermekek kapnak életfát:

Földi Daniella 2016, Kovács Zselyke 2015, Horváth Dominik 2013, Bóni Luca 2009, Eisenberger Fruzsina 2009, Milichovszki Patrik Kristóf 2008, Bóni Gergő 2006, Kovács Kristóf 2005

(zárójelben a születési dátumok)

GYŐRI SÁNDOR:

A KANYARGÓ TISZA (KAPOS) PARTJÁN...

Hosszú lesz még az este, az éjszaka meg még hosszabb, ha korán fekszem. Még csak nappal fáj a lábam - elviseltem, most ha lefekszem, még jobban kínoz. Így jobb csak éjfél után feküdni, hajnalba kelni. Ami kellemetlen, hogy emiatt napközben bárhol elbóbiskol az ember. Ez a kocsmában a legkellemetlenebb – azt hiszi a többi ember: már megint ivott.

Mivel töltsem a fél éjszakát?

Kalandozok a világhálón dalokat, nótákat keresve. Mi nem felejtünk kezdetű dalt találtam apósomnál egy cserkész daloskönyvben, ezt keresem, megtalálom. Hál Istennek jóra is használható a háló. Keresgélek tovább: Szeleczky Zita A Kanyargó Tisza partján. Gyönyörű nő, gyönyörű hangon éneklí a dalt, amit ötven éve ismerek, de most könnybe lábad a szemem:

„... szülőföldem rád gondolok mindörökké”.

Ott hagytam a szülőfalum és környékét, nekem rosszabb lett egy ideig – ki tudja, feleségemnek – távolabb került a szüleitől, mintha nem lenne mindegy, hogy 150 vagy 250 km-ről gondol rájuk. A gyerekeknek biztosan jobb, több lehetőséggel: azonban visszatekintve az elmúlt negyed évszázadra, talán megérte. Az én gyökereim ott maradtak a Kapos menti faluban.

Bögök egy sort, aztán íráshoz készülök. Gyertyát gyújtok, de nem tetszik a bolti, keresek egy sajátot, ennek az én méheim gyújtotték, gyúrták a viaszát, és barátném szövészékről levágott fonalmaradékból adta hozzá a kanócot. A villanyt is hagyom, hogy jobban lássak. Kell ennél több az íráshoz?

A fiatalasszony vajúdik a kórházban. Két gyereket már szült otthon, Suri néni, a bába segítségével. Itt a kórházban minden idegen. Készítik az eszközöket valakinek: fogó, csipesz, olló, lámpafény. Egyedül az öreg ápolónő emlékezteti az otthon meghittségére. „Ne félj Ilonkám, nem lesz gond, én éjjel is bejövök, itt leszek veled, nem kell félned Ilonkám.

- Nekem itt minden olyan furcsa idegen!

Az más volt, otthon voltam, elment a víz, jött a bába...

- Ne félj Ilonkám, mielőtt a kórház meglett én is a pincehelyi bábának segítettam, most meg a főorvosnak. Ne félj!

- Az Isten megáldja magát, de ugye itt lesz?

- Itt leszek Ilonkám.

Ott volt, amikor kibújt, világra jött a négy kilós csecsemő.

- Mi lesz a neve?

- Sándor, az öregapja után.

Minden megy rendben, az anya a kórteremben, gyerek a gyerekoszobában.

- Hát fiam mit szégyenkeztem miattad. Mikor hoztak szoptatni, hát sokkal rondább voltál, mint az a sok szép kisgyerek. Hát fiam azóta sem voltál sose szép, de kicsinek nagyon csúnya voltál.

(Akkoriba nem néztem tükörbe, így el kell fogadnom a megállapítást.)

- Most a szakáll kicsit javít, de nyírd rendesen!

(Magamban megfogadom: ha befejeztem az írást, megnyírom magam.) Anyukám idestova négy hónapja meghalt, de azt mondta onnan föntről látja majd, hogy nyírom magam, meg mennyit iszok.

Mariska néni átbballag a harmadik szomszédba Köröszösökhez. Beszélgetni, mert valamit csinálni kell. Annyit tud, a lánya rendben megszült, – meghozták a hírt – meg, ha semmi nem jön közbe, vasárnap hazajöhetnek. - De hogy jönnek haza, vasárnap még az a két busz sem megy, majd hétfőn elmegyek a reggeli busszal, délután meg valahogy megjövünk, egy napig csak el lehet még a kórházban az Ilonkám. Az öreg Köröszös – kemény magyar gazdaember – kétféle törli nagy bajuszát.

- Mancikám vasárnap reggel megyünk az Ilonkáért meg a kis Sanyiért a pincehelyi kórházba.

- ?... Hogy?

- Mancikám ölöget ütöttek, vertek, húzták a bajuszom, de a birkák és a két ló megmaradt, azt nem adtam, a hintó meg ott porosodik a fészerben, holnap rendbe rakom.

Vasárnap reggel a faggyúval kifényesített hintó a fényesre kefélt lovakkal, a bakon fényesre kefélt csizmában, fekete nadrágban, mellényben, vakító fehér ingben, kifent bajusszal a Köröszös, megálltak Mariska néni kapuja előtt. Az öreg meghúzta a szárát, a két ló az öreg lelkét is érezte a hajtószáron keresztül. Hó! Megálltak mintha legyökerezett volna a patájuk.

- Na szállj fel Mancikám, megyünk a gyerekért!

- Na gyű! A hintó kiszáguldott a faluból.

A kórházban összefutottak, amikor begördült a hintó. Felsegítik a kismamát, előtte megöleli az öreg ápolónőt.

- Nagyon köszönöm, mindent köszönök!

- Az Isten segítsen lányom, ugye egyhetesen már szebb is ez a kislegény.

- Köröszös bácsi, csak lassan, még nem jó, ha ráz!

A hintó lágyan ringott. Az útszélén már őszi virágok nyíltak, a Nebojsza hegyen színeskedtek a lombok, a Kapos parton már megeresztek a fűzfák, néhol már varjú károgott. Az októberi napsütésben a lovacsák játszva viték a hintót, egymással feleseltek a hintó kerekék. Az öreg Köröszös megpödörte a bajuszát, Mariska néni megnyugodott, Ilonka óvatosan ült a hintón, nézte a kicsit.

- Ugye nem is olyan csúnya?

- Nem csúnya ez kislányom.

- Olyan becsületes legyen, mint az apja meg az öregjei voltak, mondja az öreg Köröszös. A kisfiú mosolyog álmában, mintha értené mit beszélnek, de pici lelkében biztos érzi. Az öreg Köröszös szavai elkísérik egy életen át: „olyan tisztességes legyen!”

Hó! A hintó megáll: hazaérkeztem!

Mozsgó 2016 Napisten hava

Győri Sándor

GENERÁCIÓK NAPJA

2016. november 12-én, szombaton, az esős, szeles idő ellenére, rengetegen elfogadták a meghívást. Pus-kásné Horváth Éva, az est háziasszonya, a Mozsgóért Egyesület elnöke köszöntőjét követően vidám műsor szórakoztatta a megjelenteket. Az otthon dolgozói látványos, zenés, táncos műsorral ajándékozták meg a nagyszülői korban köztünk élőket. Felléptek: Csizikné Barics Judit, Csősz Anita, Götzné Lengyel Mónika, Kaiser Mónika, Pappné Korin Etelka, Pfaff Margit, Pölczné Metz Katalin, Stadler Kitti, Szijártó Henrietta, Tormási Gyuláné, Varga Gabriella, Várdai Ferencné; a táncot betanította Pölczné Metz Katalin.

Fotó: Ken Owen

Bencze Balázs és Szijártó Erik nagy beleéléssel adták elő Hacsek és Sajó vidám jelenetét. Az ünnepelték mosolya és nevetése inspirálta a színpadi előadásokat.

Fotó: Balogh Bea

Kovács Zsolt Vilmos Polgármester Úr és Módenszieder János Alpolgármester Úr ünnepélyes keretek között köszöntötték Dr. Mülner Gyula háziorvost, aki 1976. november 4.-től, immár 40 éve, teljesít orvosi szolgálatot Mozsgón.

Fotó: Balogh Bea

Személyre szóló köszöntések következtek - ajándék és emléklap kíséretében. Két házaspárt - Stájér Gyulánét, Stájér Gyulát, és Módenszieder Istvánét, Módenszieder Istvánt - 50 éves házassági évfordulójuk alkalmából, majd községünk legidősebb lakosát - Schaub Jánosné - ünnepeltük, aki idén júniusban töltötte 90. esztendejét, valamint Léránt Kálmánét, aki ezen a napot töltötte be 90. életévét. A hangulatot házi készítésű sütemények és kávé felszolgálásával emelték a Mozsgóért Egyesület tagjai.

Az ünnep után élőzenére szórakozhattak, táncolhattak a megjelentek. Az igényes műsort Bozsányi Gyulának köszönhetjük. Este 7 órától Stubendek Katalin és Götz Attila, a Pécsi Nemzeti Színház színészeinek műsorát élvezhettük. Az operett részleteket tréfás prózai részek színesítették.

Fotók: Ken Owen

Ahogy az est folyamán néztem a huncutul csillogó vagy épp könnyesre nevetett szempárokat, a műsorba belefeledkezett tekinteteket, édesanyám szavai jutottak eszembe: - Az öregségben az a furcsa, hogy a tested megöregszik, de a lelked fiatal marad... a lendület még vinne, de a test pihenőt kér. A hétköznapiakban igazak ezek a szavak, ám az Idősek napjának ünnepére mindenki teste-lelke ünneplőbe öltözött, hogy a tánc, a kacagás, a zene, az ének elröpíthessen bennünket oda, ahol az időnek nincs hatalma feletünk.

Bóni Tünde

Községünk időskorú lakóinak nevében szeretném megköszönni Polgármester Úrnak és a Mozsgóért Egyesületnek, hogy az Idősek világnapja alkalmából nagyon szép, zenés ünnepi műsorral kedveskedtek nekünk. A nyugdíjas klub nevében Szabados Zoltánné

... MERT JÁTÉK AZ KELL!

A generációk napja kapcsán nagyszülő, szülő és gyermekkorban lévő MOZSGÓIAKAT kérdeztem gyerekkorokról. Érdekelt mi volt fontos anno és ma. Izgalmas beszélgetések és történetek kerültek napvilágra. Köszönöm interjúalanyaim nyitottságát, őszinteségét.

Vatulik Józsefné Margitka : Jó gyerekkorom volt. Volt egy 8 évvel idősebb nővérem és egy másfél évvel fiatalabb öcsém. A nővérem már nincs köztünk...

1942-ben otthon születtem Szigetváron. Egy aranyos török bába, Mancsi néni segített világra mindhármyunkat. Gyerekként mindenben benne voltam. Sokat vicceltünk, sok farsangba jártunk, beöltöztünk - viccből Fedák Sárinak öltöztettek nagy kalapba, szörme gallérral. Nem szólaltam meg, a végén elrohögtem magam.

Anya 20 évesen szült először, de ez a kislány 15 hónaposan meghalt, később születünk mi hárman. Apa az orosz fronton volt, mikor az öcsém született, így 3 évesen láthatta először a fiát. A nagyszüleim és apa testvére segített, akikkel együtt laktunk. A háború alatt búvóhelyre kellett menekülnünk. Mikor apám hazatért, nem ismertem meg, nem mentem oda hozzá. Nagyon jó szüleim voltak, nem veszekedtek. Szegénységben éltünk. Háromnegyedért, feléért dolgoztak földeken. 10-12 évesen kapálni kellett mennünk, előtte a háztartásba már besegítettünk. Disznókért, tehenekért mentünk, 13-14 évesen aratni jártunk. 12 évesen kaptam az első gumilabdám húsvétra, ennyi volt az ajándék és egy darab cukorka, aminek nagyon örültünk - előtte rongylabdám volt. Heti egyszer ettünk húst és az ünnepeken húsleves mártással, de nem éhezünk. A dohányt háznál termeltük, apám vágta, sodorta magának. Voltak állataink, a tejet eladtuk. Anya bérbe füstölt másoknak télen - akkor még nem kellett félni, hogy ellopják. Egy hétig egy ruhában jártunk iskolába, akkor szombaton is volt iskola. 2-3 pár cipőnk volt mindössze és egy ünneplő ruha. Az iskolatársaimmal mai napig tartom telefonon a kapcsolatot. A 8. osztály után el kellett menni dolgozni háztájiba. 59-ben a cipőgyárba kerültem, de a szervezetem nem bírta a ragasztót, így három év után a tsz-hez kerültem. Napi 28 Ft-t kerestem. Apának voltak lovai, kocsizott, azzal keresett egy kis pénzt. A szüleim szigorúak voltak, bálba nem engedtek. 58 őszétől udvarolt nekem a férjem, vele is csak a 4 órás moziba engedtek úgy, hogy jött velünk az öcsém is. 3 év udvarlás után házasodtunk. A szigorú szabályok biztonságot adtak.

Szabadosné Magdika: A Szőlőhegyben gyerekeskedtem, ahol a nagyszülőkkel éltünk. Innen jártam be az iskolába, az 1. osztályba. 56-ban az Árpád utcába költöztünk. Anya a tsz-ben dolgozott és a szőlőbe járt. 10 évesen már segíteni kellett nyulakat etetni, 14 évesen kézzel mostam, főztem, hogy mire hazajönnek a szüleim a munkából, legyen étel. Ha valamit nem tudtam elkészíteni, a szomszéd néni segített. A húgommal ketten voltunk testvérek - sajnos ő 42 évesen meghalt. Nagy gyerektársaságunk volt, a disznóól volt a babaház, ahol pici gumibabákkal játszottunk, de készítettünk kukorica

babát is. Sok babaruhát varrtunk. Imádtunk a pocsolóban mezítláb, klott gatyában dagonyázni. Az Almás-patakon tutajt készítettünk, ráálltunk, úgy toltuk magunkat. Nagyon izgalmas volt. Csertő közelében volt a pataknak egy letéglázott szakasza, ott fürödtünk, trikóból varrtunk fürdőruhát magunknak. Szerettem iskolába járni, bár szigor volt, körmöst is lehetett kapni. Szabados Matild nagyon kedves tanárnő volt - szünetben képeslapot küldtünk neki. Őri Feri bácsi sokat dicsért, ezért szerettem a kémieát.

Perecné Ili felkészülve vár - papírra vetette az emlékeit, amiket szívesen elmesél. Lelkesen beszél, szeme csillog, örömmel hallgatom.

- Bábánál születtem, egyke voltam, mert anyám vérzékenysége miatt a bába nem javasolt több gyermeket. Mindig nagyon akartam testvért. 55-ig anyai nagyanyámmal éltünk - nagyon szerettem az ölébe bújni. Mivel együtt éltünk, csak egy évig jártam oviba az iskola előtt. Járányi Lászlóné Erzsike néni volt az óvónő és Rózsika néni a dada. Az óvodában volt egy nagy kerek asztal, azt ültük körbe, a hazulról hozott tányérokba ettünk a saját evőeszközainkkal. Egyszer kitették ezt az asztalt az óvoda mögé egy lejtőre - hát mi elkezdtünk csúszdázni rajta, s felhasította a bőrömet egy kilógó szög. Az óvó néni lefertőtlenítette a sebet, és egy fehér krepp papírból készült virággal vigasztalt meg. Illés Ági, Kovács Pista, Bogdán Attila voltak az ovis társaim, később osztálytársaim.

Barátnőim: Kovács Margit, Sipos Marika. Sokat babáztunk - a mogyoróbokor alatt volt a „konyha”, még kukorica babát is készítettünk. De jó volt az utca porában mezítláb futkosni, a sarat dagasztani.

Télen mindig vágunk disznót karácsony előtt, hogy legyen friss hús. Mikor leszúrták befogtam a fülem, mert sajnáltam, de a húsokat szerettem, a zsírsütés szagát azonban nem. A szomszédoknak én vittem a kóstolót.

Télen apa szánkón húzott, sétált, hógolyózott velem. Bordó karzatos szánkóm volt, amit az anyai nagybátyámtól kaptam - ő olyan volt nekem, mint egy amerikai nagybácsi. Nem volt családja, minden szabadságát nálunk töltötte. Mindig nagyon vártam az érkezését - narancsot, banánt, csokit és divatos ruhákat hozott nekem.

Télen édesapa az udvaron kupacba hordta a havat, azon csúszkáltam, az iskolatársaimmal a savanyító dombon.

Akkoriban autó nem nagyon volt, lovas kocsin, motoron, biciklin jártak az emberek. TV-je egy családnak volt, felsős koromban oda jártam műsort nézni.

Apa gyakran faragott, festett, barkácsolt - készített nekem egy kis karosszéket.

Fürödni a mosóteknőben szoktunk, a hajam ecetes vízzel öblítettük. Télen a konyhában száradtak a ruhák - remek bújócskahely volt - imádtam a friss, mosott illatot.

Így egykeként több jutott nekem - nélkülözés nem volt, de extra igényünk sem volt.

5. osztályos koromban a jó tanulmányi eredményemért kaptam egy biciklit - senki másnak nem volt még akkor. Az udvaron tanultam biciklizni.

A kiskertbe jártam málnázni, volt finom meggy, kajszi, szilva, dió, mogyoró. Fára másztam. Apám hintát tett a fára - gyakran hintáztattam, énekelgettem.

56-ban elsős voltam - amikor meghallottuk a rádióban a forradalom hírért, sírtam - féltettem a budapesti bátyja életét.

Huncut is voltam - bár a ruháimra mindig vigyáztam... egy alkalommal kenyérért küldtek, s mire hazaértem kiettem a kilós kenyér belét. Máskor tejet vittem eladni, s a kannával felmásztam egy dűledező kerítésre, azon botorkáltam a templom felé - persze leestem és kiborult a tej.

Az iskolát szerettem, nagyon jó programok és kirándulások voltak, a társaimmal jókat beszélgettünk, játszottunk.

Kováts Kinga Judit: Pécsen születtem és Mohácson nőttem fel. 10 évesen kerültem Mozsgóra, a 4. osztályba. Anya az otthon főnővére lett, szolgálati lakást kaptunk itt. Nehéz váltás volt, itt nem voltak kirakatok, játékboltok, és az osztálytársak főztek, szőlőben dolgoztak - ez felfoghatatlan volt számomra. Családi szeretet vett körül, bár 3-4 évesen a szüleim elváltak, de apám látogatott. Sok játékom volt. Inkább a mackókat szerettem, mint a rideg tekintetű babákat, de volt labdám, korcsolyám, szánkóm. A mozsgói társakkal a savanyító dombon szánkóztunk, hógolyóztunk, hóembert építettünk. Fél év telt el, mire befogadtak. Jó tanuló voltam, nem volt más feladatom, mint a házi feladat és a játék. Szigetváron elkezdtem a gimnáziumot, de abbahagytam, és 2 éves ápolónő képzőbe mentem, amit nagyon szerettem. Sebészeti szakápolói vizsgát tettem. Felnőttként Pécsen dolgoztam, mégis mindig visszahozott az utam Mozsgóra.

Osztopányi Jánosné Ibolya: 10 évig Magyarbólyban nevelkedtem. A házunk előtt volt egy rét és egy bányagödör - ott játszottunk. Sokféle állatunk volt: tehén, ló, baromfi. 7-en voltunk testvérek, - én a 4.- önellátó családban. Apa dolgozott, anya főzött és ellátta a háztartást. A szüleim nem vertek, néha kiabáltak. Soha nem éhezünk. Disznót vágunk, füstöltünk, lesütöttük a húst - a vendőben elállt, volt tejfölünk, túrónk. Gyerekként már besegítettünk - beosztottuk a kecskevigyázást... egyszer nem figyeltünk, fellekerte magát a fára és megfulladt. Amikor a 11 éves bátyám befogta a tehenet a lovas kocsiba és kiment a rétre kaszálni, mi kisebbek mentünk vele, szedtük a szénát, dobáltuk a kocsira. Volt pici kapánk és a répát is mi egyeltük. 8-9 éves kortól már besegítettünk, de játékosan fogtuk fel. Ha elvégeztünk, játszottunk. Egyszerre 20-30 gyerek is összegyűlt a környékből - bújócskáltunk a kukorica csuta boglyában. Rossz voltam, a bátyám gyakran elzavart, de én köztük lógtam, szerettem játszani. Jó gyerekkorom volt. Kukoricababával, labdával játszottunk. Egyszer a Vöröskeresztől kaptunk csomagot, mint nagycsalád - ebben volt alvós baba, nagyon örültünk neki. Magunk is csináltunk játékot: similabdát, ugróiskolát.

Apa nem akart a tsz-be belépni, magán akart maradni, ekkor menekültünk ide, a Szőlőhegyre. A nővérem 16 éves volt, s a végén neki kellett belépni a tsz-be. Apa a konzervgyárba ment. Mindenünket eladtuk, itt voltunk állatok nélkül. Apa biciklivel járt munkába - volt egy balesete, megműtötték. Lett is szőlő, vetemény, baromfi, de mindent előről kellett kezdeni, nagyot esett az

életszínvonalunk. Anya nem szeretett itt lakni - visszamentek Magyarbólyba, de a nővérem, a bátyám és én itt maradtunk, mert megházasodtunk. A többiek kaptak Magyarbólyban szolgálati lakást, újra sok állatuk lett, jó soruk lett újra. Most 2 fiútestvéremé az a ház, a nővéremmel járunk időnként segíteni a takarításban. Mindannyian nagyon sokat dolgoztunk.

Horváth Betty nem sok jóra emlékszik a gyerekkorából.

- A testvérem betegsége, sok kórházi tartózkodása őt helyezte a középpontba, rám nem jutott figyelem. Pécsen születtem, a szomszédban egy ikerpár volt a fő gyerektársaságom. Ha többen voltunk - a panel társaság - lementünk az udvarra pokróccal, azon játszottunk. Mivel a bátyám 5 évvel idősebb volt és az ő bandájukkal is sokat játszottam, értettem a fiúk nyelvén is. Sok játékunk volt, fiús is, lányos is. Babáztunk - két emlékezetes babám volt, még ma is megvannak - és voltak családi kártyázások, de a bátyám állapota miatt nem volt felszabadult a légkör. Anya otthon volt, megcsinált mindent, besegíteni nem kellett... nem is lehetett, mert csak úgy volt jó minden, ahogy ő csinálta.

Czagányi Judit legkedvesebb emléke a sok kinti játék a barátokkal, amiről lelkesen mesél.

- Egész nap bunkit építettünk, az erdőt jártuk. Iskola után alig vártuk, hogy folytathassuk a játékot kint a faluban. Nyugatszenterzsébeten voltam gyerek. Volt biciklim, amit nagyon szerettem, játék varrógépem, beszélős, hangfelvevős macink, walkman-ünk. 9-10 éves korunktól be kellett segíteni a szüleinknek, mert teheneink voltak. Így bent minden nap ki kellett takarítanunk a testvéreimmel, és bármilyen hideg idő volt, a tejeskannák kimosása a mi feladatunk volt. Elfogadtuk, megcsináltuk - ha elkészültünk, mehettünk játszani.

Bóni Istvánt - a férjemet kérdezem a gyerekkoráról: Nagyon szerettem gyerek lenni, mert rengeteget játszottunk a Dunánál és a mezőn. Volt, hogy 15-20-an is összejöttek gyerekek. Fogócskáltunk, íjat, kést faragtunk, kardot készítettünk. Olyan is volt, amikor egyedül játszottam, hogy agyagból gyufásdobozba téglát öntöttem, kiszáritottam a napon és abból építettem. Vásárolt játékom nem sok volt - hosszú vágákozás után lett egy gumilabdám, ami hamarosan a rózsabokorban végezte. 10 éves korom körülől már besegítettem a szüleimnek a szőlőben, az állatok körül. Szerettem, mert közben jókat beszélgettünk. Ha elvégeztünk, mehettem játszani. Egy-két évente elhívtak minket lagziba. Egy hétig folytak az előkészületek - már kicsiként ott sertepertéltem. Szerettem a felnőttek között is lenni, hallgattam a beszélgetéseiket, figyeltem mit hogyan csinálnak. Örültünk a lagziban a sok finomságnak és a közös készülődésnek, közös mulatozásnak. Akkoriban, vasárnap a férfiak, nők is összejártak, igazi közösségként éltünk. Ez volt a legjobb.

A gyerekkorom (**Bóni Tünde**) Miskolcon telt. Egy négy emeletes ház egyik lakásában laktunk, az iskola és óvoda mellett. Anyukám a Diósgyőri Gépgyár irodájában dolgozott, és mivel elváltak apukámtól, plusz munkát is vállalt, így gyakran a bátyám vigyázott rám. A házban sok gyerek lakott - hol a házak közötti füves udvaron

fociztunk, hol bújócskáztunk, fogócskáztunk. Volt, hogy plédet terítettünk a fűre, esős időben a lépcsőházba, és ott társasoztunk, babáztunk. Minden babámra név szerint emlékszem - négyen voltak. Két társasjátékunk és sok meséskönyvünk volt. Szegények voltunk, de soha nem éhezünk, édesanyám minden fontosat előteremtett számunkra. Ruhaneműt ünnepekre kaptunk, és örültünk az örökölt daraboknak is. Miután a bátyám főiskolás lett és elköltözött, sokat voltam egyedül otthon, mert anyukám sokszor estig dolgozott - rájöttem, mekkora öröm számára, ha finom vacsorát főzök, mire hazaér - az idő is jobban telt így. Mindig megdicsért, pedig volt, hogy elfelejtettem sót tenni az ételbe. A nagynénémék szőlőjébe jártunk hétfévente, s anya munkájáért cserébe finom zöldségeket, gyümölcsöket szedhettünk magunknak - minden évben befőztünk, savanyítottunk. Itt tanultam meg sütni-főzni, mert mindig a konyhában sürgölődtem. Kisiskolás koromtól be is segítettem - mosogatni, sepregetni, felmosni nekem kellett, de utána mehettem a kedvenc almafámra, ami a szőlő távoli részén nőtt. Olyan vastag ágai voltak, hogy felmászva kényelmesen elfeküdhettem és néztem a felhőket - persze vittem magammal mindig egy kis sütit is. Ha az unokatestvéremék is ott voltak, akkor jókat beszélgettünk az almán. Ez a fa volt számomra a béke szigete. Azt is imádtam, amikor a diófa alatt ebédelt a nagycsalád vagy este szalonnát sütöttünk és a kertből hoztunk hozzá hagymát, paradicsomot, uborkát. Szerettem onnan este hazagyalogolni anyukámmal és a tesómmal - a kb. fél órás úton elbeszélgettünk. Nagylányként szerettem édesanyámmal bebusozni a belvárosba - sétáltunk, kirakatokat nézegettünk, beszélgettünk.

A gyerekeim - **Bóni Gergő** és **Luca** - azt mondták, legjobb a gyerekkorukban a sok családi program, - főleg a színház és az, hogy a kérésüket igyekezünk teljesíteni, hogy szép ruhában járhatnak és vannak játékaik. A velük való beszélgetés kapcsán jöttem rá, milyen nehéz gyerekként rálátni a helyzetükre, hisz minden gyereknek az a természetes ami van, és egyre nagyobbak kell lenniük, hogy a társaik életén keresztül meg tudják ítélni a saját életüket.

Grósz Hannával az otthonában beszélgettem. Hanna szereti a gyerekkorát, legjobban a rokon gyerekekkel szeret együtt játszani. Sok játéka van. Kedvencei a kézműves dolgok és az okostelefon. Szeret az udvaron játszani, főleg az unokatestvéreinél, ahol több kutya is van. Hétfévente saját indíttatásból besegít a szüleinek - mosogat, porszívóz ha kedve van. Ha nincs hozzá hangulata, nem kötelező besegítenie.

Az iskolában a 2. osztályosok egy csoportját kérdeztem a gyerekkorukról. **Bogdán Melinda**, **Orsós Brigitta** és **Bednárk Linda** voltak kedves beszélgetőpartnereim.

- Jó gyereknek lenni, mert játszhatunk, és új dolgokat tanulhatunk.

- Van egy kedvenc kutyám, akivel pacsizunk - azt szeretem a legjobban. Nem az én kutyám, de a kedvencem.

- Babázni, kirakózni szeretek. Anyával is és egyedül is szoktam játszani, de anyával szeretek jobban.
- Az egész osztály a barátom, ezért jó iskolába járni.
- Nekem 5 barátnőm van!
- Szeretek anyának segíteni; felmosok, átöltözők, megírom a házimát, nézem a TV-t.
- Én fel szoktam takarítani, leszedem az asztalt, segítek főzni és a kertben is imádok segíteni!

Juhász Réka, Balogh Dzsenifer, Kelemen Cintia és Tóth Viktória 6.osztályos tanulókat is megkérdeztem a gyerekkoruk kapcsán. Abban, hogy jó a gyerekkoruk, egyetértetek.

- Legjobb a családtagjainkkal és a barátainkkal játszani.
- Az osztálytársaim a barátaim, miattuk szívesen jövök iskolába.
- Régebben plüssökkel játszottam, most inkább társasozunk.
- Nekem is voltak plüsseim és babák is!
- Én a plüsseimmel aludtam.
- Segítek anyunak: kiviszem a kukát, felporszívózok.
- Mosogatni is szoktam.
- Ha nem érek rá, anyum megcsinál mindent.
- Úgy osztom be az időmet, hogy tudjak segíteni, anyukámnak így is van elég.
- Ha unatkozok, TV-t nézek.
- Én napi 1-2 órát TV-zek, de mindig megy a háttérben.
- Szeretek szép ruhát kapni.
- Jó, hogy van autónk és mobilom - ez a biztonság miatt.
- Mobil az kell, igen, a biztonság miatt.
- Nincs autónk, jó lenne, de így is jó.

Anyagi helyzet ide vagy oda, város, vagy falu - minden gyermek lételeme a játék, a társaság. Életkortól függetlenül minden történetben a legfőbb pozitív élmények a közösséghez, a családhoz, a barátokhoz kötődnek. Ez az érték az, ami pénzen nem megvásárolható, és az élmények, amik végigkísérnek egész életünkön valódi gazdagságunk legfőbb kincsei.

Bóni Tünde

Rajz: Bóni Luca

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

ÖNKORMÁNYZATI VAGYON NÖVELÉSE

A testület mindent megtesz az önkormányzati vagyon növelése céljából. Eddig is már több ingatlant megvásárolt – faüzem, paplak –, hogy csak a legnagyobbakat említsük, további hasznosítás céljából.

Újabb ingatlanok kerültek Mozsgó község tulajdonába. A képviselő-testület megvásárolta a volt takarékszövetkezet épületét 2 Millió Ft-ért, és a posta melletti (volt Kasza-féle) területet 800 ezer Ft-ért. Természetesen ezek az ingatlanok további hasznosításra várnak. A tervek között szerepel a turisták kiszolgálását segítő fogadó- és információs szoba kialakítása, a hozzá tartozó területre pedig parkot, játszóteret képzeltünk el. Szeretnénk, ha impozáns, vendégcsalogató központ alakulna ki látogató- és kiszolgáló létesítményekkel.

Kovács Zsolt Vilmos
polgármester

TÁJÉKOZTATÓ

Szociális célú tűzifa-juttatásról

Az Önkormányzat ebben az évben is térítésmentesen tűzifát biztosít azon szociálisan rászoruló személynek, akik Mozsgó községben bejelentett állandó lakóhelyén életvitelszerűen élnek. Az azonos lakóingatlanban élő személyek közül csak egy kérelmező részére állapítható meg a támogatás.

Az igényt a polgármesteri hivatalban kell jelezni, mely formanyomtatvány kitöltésével is benyújtható.

A kérelem elbírálása során előnyben kell részesíteni azt, aki lakásfenntartási támogatásban részesül, aki halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevel, aki aktív korúak ellátásában részesül, ha munkanélküli ellátásban részesülő van a családban, ha alacsony a családban az egy főre eső jövedelem.

**A kérelem benyújtásának végső időpontja:
2016. november 30.**

ANYAKÖNYVI HÍREK – HALÁLOZÁS

Bihari András /Nagyszekeres, 1949.11.01. an.:
Nagy Ilona/ volt Mozsgó, Mátyás kir. u. 35. sz. alatti lakos meghalt 2016. november 2. napján.

Nyugodjon békében!

FIGYELEM

Mammográfiás vizsgálatra csoportot szervezek.
Jelentkezni lehet a következő telefonszámon:
+36 20 406 8685 vagy Mozsgó Tanácsadóban.

Horváthné Berta Ildikó,
védőnő

Tisztelettel és szeretettel
köszöntjük azon 70 év feletti
Mozsgói Lakosokat, akik
novemberben
ünneplik születésnapjukat!

Gulyás József Kolozsvári u.
Léránt Kálmánné Árpád u.

Búcsúzunk...**ŐRI FERENC**

(1924. 12. 08. Győrszentmárton – 2016. 11. 09. Szigetvár)
 rubindiplomás tanító,
 a Mozsgói Általános Iskola nyugalmazott
 igazgatója

Őri Ferenc 2016. november 9-én
 92. évében elhunyt.

1963-tól 1985-ig 22 éven keresztül dolgozott
 Mozsgón iskolaigazgatóként.

Tanévzáró, 70-es évek

Fotó: Péteri Ferenc

Őri Ferenc 1924-ben született. Népiskolai tanítói oklevelet 1941-ben Pápán szerezte meg. Első munkahelye 1946-1963 között Görösgalon volt.

1950. október 28-án házasodtak össze Varga Anna tanítónővel. Öt gyermekük született: Anikó, Irén, Edit, Ferenc és Attila. A család mindig is fontos volt számára.

Mozsgóra 1963-ban jöttek, ahol Őri Ferenc lett az általános iskola igazgatója, Panni néni pedig tanítóként, később napközis csoportvezetőként tevékenykedett.

1963-ban kémia-műszaki általános iskolai tanári oklevelet, 1975-ben az ELTE Bölcsészettudományi Karán pedagógia szakon egyetemi diplomát szerzett.

22 éven keresztül, nyugdíjba vonulásáig 1985-ig volt az iskola igazgatója. Működése alatt fejeződött be a körzetesítés Csertő és Szulimán csatlakozásával. Új napközi

épült, kialakultak a szaktantermek jól felszerelt szertárakkal.

A nevelési célok között elsődlegesnek a szülői ház és az iskola jó kapcsolatára helyezte a hangsúlyt. Tanítványai, pályatársai szeretettel gondolnak vissza az együtt töltött évekre.

2011. júniusában, szeretett iskolájában, Mozsgón vehette át vasdiplomáját. Az átadó ünnepségen gondolatai a munka dicséretéről, az elhivatottságról, a tisztességről szóltak. Mozsgóra így emlékezett: *Pozitív érzelmekkel viszonyulok a faluhoz, ahol 22 évet töltöttem. Nemcsak a falu szépsége ragadott meg, hanem a szülők, a falu lakóinak segítőkészsége, szeretete és tisztelete.*

Tanévzáró, 2011

2014-ben, 90. születésnapján ünnepélyes keretek között Szigetváron köszöntötték polgármesterek, iskolaigazgatók és volt tanítványok. Kovács Zsolt Vilmos polgármester ünnepi beszédében köszöntö meg sok évtizedes áldozatos munkáját.

Búcsúztatása 2016. november 16-án, szerdán, 14.00 órakor a kanizsai temetőben lesz.

Nyugodjék békében!

Őszinte tisztelettel
 Mozsgó Község Önkormányzata

Iskolánk kicsit más szemmel

1956. október 23-ra emlékeztünk

Október 21-én az iskolások a kultúrházban ünnepelték a forradalom és szabadságharc emlékét.

Az ünnepelőbe öltözött gyerekek és felnőttek csendben gyülekeztek. Hegedüsné Szojkó Tünde ünnepi megnyitóját követően közösen énekeltük el a Himnuszot. Ezt követte az óvodások kedves műsora. Az ízlésesen feldíszített színpadon láthattuk a 8. osztályosok műsorát, amit 60 éve készült film bevágások színesítettek. A szereplők egységes fekete ruházata és a bal karjukon viselt nemzeti szalag érzékeltette a történelmi esemény hangulatát. Nagyon tetszett a műsor, mert valódi érzéseket közvetített a hiteles információk mellett, olyan formában, ami gyerekszemmel és felnőtt ésszel is befogadható. A prózai,

zenei, mozgásos, filmes részek váltakozása erős érzelmeket közvetített, végig fenntartva a figyelmünket. Borzongva gondoltam bele, milyen lehetett 60 éve fiatalnak, idősnek, szülőnek, gyereknek átélni a forradalmat és ismét nagyon örülök, hogy békében élhetünk.

Az ünnepet a Szózat zárta, majd a kopjafához vonultunk leróni tiszteletünket a forradalomban elhunytak előtt.

Beszélgetés a 8. osztályosokkal és Hegedüsné Szojkó Tünde osztályfőnökkel az október 23-i műsor kapcsán

Az ünnepi műsor és koszorúzás után az iskolában beszélgettem a műsorban szereplő diákokkal. Elmesélték, hogy egy hónapja gyakoroltak rendszeresen, és nagyon izgultak, de jó érzéssel adták elő a betanult szerepeiket.

- Milyen lehetett diákként átélni a forradalmat? - teszem fel kérdésem.

- Nem lehetett jó, de a helyzet fontossága megkívánta, hogy ez történjen. Elnyomásban, korlátozások között nem jó élni - fogalmazzák meg gondolataikat.
- Milyen érzések jutnak eszetekbe, ha arra gondoltok, hogy elkezdene lőni?
- Pánik és ijedtség.
- Szerintetek a gyerekek értették mi történik?
- 14 éves kortól értették - mondják határozottan.
- Mit érthettek ebből?
- Azt, hogy szovjet minta szerint nem jó élni, mert így nem lehetünk igazán magyarok.
- Ha most visszamennénk abba az időbe, mit tennétek?
- Kimennénk harcolni! - mondják egyszerre többen.
- Nem félnétek?... esetleg el is bújhatnátok...
- Biztos, hogy kimennénk - erősítenek rá újra - és a válaszaikból erő érződik.
- Mit jelent számotokra a szabadság? - kérdezem.

Csak úgy sorjáznak a válaszok:

- Úgy viselkedhetünk, ahogy akarunk.
- Oda mehetünk ahová akarunk.
- A családtagjainkon kívül nem parancsol más nekünk... na jó, és a tanárok.
- Nem lehet manipulálni az embereket!
- Nincs korlátozás a szabad időnkben - ha elvégeztük a feladatunkat, eldönthetjük mit csinálunk.

Az ünnep és beszélgetés erőtere sok emléket kavart bennem. Gondolataimba visszaidéződnek a kisdobos és úttörő nyakkendőös ünnepek - beírás járt annak, aki nyakkendő nélkül érkezett az iskolai ünnepre. Eszembe jut a jegyrendszer: vajon milyen érzés lehetett anyámnak, hogy a sportoló bátyám elé nem tehetett annyi tejet, amennyit akart, csak amennyit a tej jegyért kiválthatott. Emlékszem, hogy örültünk, amikor a tejet nem szerető unokatesó tej jegyét is megkaphattuk. Ebből a szűken mért szabadságból kellene - néhány generáció után - tudni élni a felelős szabadsággal. Elgondolkodtató....

Hegedüsné Szójkó Tünde osztályfőnöktől megtudom, hogy a műsor szervezése szeptemberben kezdődött és az utolsó pillanatig történtek benne változtatások. A nyolcadikosok történelemből pont ezt az időszakot tanulják, amit tanáruk kiaknázott a műsor tervezésekor: kikérte a diákok véleményét is, hogyan érdemes előadni egy adott részletet. Úgy gondolja, hogy a tanulók bevonása a műsor előkészületeibe megerősíti az aktivitásukat, érdeklődésüket, elkötelezettségüket a téma és a fellépés iránt. Mindezt történelmi film (Nap utcai fiúk c. film) levetítésével is segítette. A sok előkészület ellenére ő is izgult a színpadi szereplés előtt. Úgy gondolja, hogy a színpadi jelenlét nem csak az ünnep tisztelete miatt fontos, hanem felkészíti a diákokat a közönség előtt való szereplésre, ami a középiskolába kerülve fontos tapasztalat lesz majd. Nagyon örül annak, hogy a mozsgói iskolába járó diákok már első osztálytól kezdve gyakorolhatják a színpadi fellépést. Tünde köszönetét fejezi ki Jusics Dénes munkájáért a zene és videók kapcsán, Séllei Dzsénifernek és Román Henriettának köszöni a díszletek elkészítését és a folyamatos segítségnyújtást - a színpadok mögött is. Szerinte ez az ünnep egy valódi együttműködés eredménye volt.

Bóni Tünde

TUDTA-E?

Beethoven Egmont-nyitány c. műve sokakban összeforrt az 1956-os forradalommal. De miért is?

1956. okt. 23-án este a rádió épületénél a harcok miatt lehetetlen volt adást sugározni, ezért a Parlamentben alkalmi stúdiót rendeztek be. Korábban már átkerült néhány hang-
lemez a rádiótól az Országházba, - Beethoven műve is közöttük volt -.

Mikor a rádió munkatársai hanglemezek után kutakodtak, - amiket lejátszhatnak a híradások és a közlemények között - erre is ráakadtak.

A zene alanya Lamoral Egmont XVI. századi németalföldi gróf, aki szembeszállt II. Fülöp spanyol királlyal, aki a népet nyomta el. Témáját és hangulatát tekintve pont egybevág a forradalommal, így vált kézenfekvővé ezt választani.

Gabriel Smith

ERZSÉBET TÁBOR ŐSZEL

Iskolánkban a nyáron megrendezésre került Erzsébet tábort követte egy őszi, három napos tábor - az érdeklődés megmaradt -; a 24 alsós tanulón kívül, felső tagozatos diákok is

örömmel érkeztek a színes programokra. Az első nap Márton-napi kézműveskedéssel telt, a második napon a gyerekek a Zselici Csillagparkba látogattak, a harmadik napon pedig finom süteményt és gyümölcssalátát készíthettek, ill. fogyaszthattak. Az élményekről több tanulót megkérdeztem.

Tokovics Zsófia, Várdai Melissza Míra, Milichovszki Patrik Kristóf 1.osztályos, Schludt Abigél és Horváth Vivien 2. osztályos, Doszpod Bálint 3. osztályos és Paizs Réka 7. osztályos diákok meséltek élményeiről. Minden napról lelkesen mesélnek, de abban egyetértenek, hogy a 2. nap, a csillagvizsgálóban tett látogatás volt a legemlékezetesebb.

- Felmentünk a kupolába, megmutatták a csillagvizsgálót. A látogatás másik részében kitömött erdei állatokat láthattunk és felvételről

meghallgathattuk a hangjukat is. A meteorit kiállításon egy maketten mutatták milyen gödrök keletkeztek a Holdon a meteoritok becsapódásakor. Majd a planetáriumban az aznap estét nézhettük meg. Láttuk a Tejutat és csillagképeket – utóbbiról Patrik, mint csillag-állatkákról beszél –. A Perzeusz című rajzfilm a csillagokról szólt.

Első nap lámpást készítettünk sajtosdobozból, amivel a Márton napi felvonuláson fogunk majd világítani. A harmadik napon liba formájú sütit sütöttünk, aminek mazsola volt a szeme - gyümölcssalátával együtt ettük meg. Megnéztük a Lúdas Matyi című filmet, de lehetett társasozni, rajzolni, színezni is.

Arra, a kérdésemre, hogy örülnek-e a három napos programnak, egyöntetűen igennel válaszoltak.

Bóni Tünde

**Biztos Kezdet Gyerekház
Mozsgó**

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Ősz a Biztos Kezdet Gyerekházban:

Rengeteg programunk volt és még lesz is az őszi időszakban, a leglátogatottabb a **Kutyás terápiás** rendezvényünk. Nagy sikere van a hetente megrendezésre kerülő **Ringató foglalkozásunknak** is. **Főzős napjainkon** sok kisgyermekes család ellátogat hozzánk, tartottunk tökös, gesztenyés, borsópüré és gofri napot. Továbbra is megünnepeljük a hozzánk rendszeresen járó gyermekek születésnapját.

Falubusz közlekedik hozzánk Mozsgóról, minden **kedden** és **csütörtökön** lehet igénybe venni. **Reggel 8 órakor indul** Mozsgóról, felszállni a Centrumnál és a Hivatal előtt lehet.

Novemberi programjaink:

- **November 10. és 24.:** Retextil Workshop, használt ruhákból készítenek fejlesztő gyermekhintát, illetve a technikát sajátítjuk el. A környező intézmények dolgozóit is várjuk.
- **November 18 és 25:** Ringató foglalkozás.

Minden **páratlan héten hétfőn 13-14 óráig fogadó órát** tart nálunk a **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa.**

Sok szeretettel várunk minden Hozzáánk érkező családot:

Vank Viktória, Baka Dorisz

AMI A TÖRTÉNELEMKÖNYVBŐL KIMARADT...

Remélem az ígért témákra is marad időm, helyem ebben a cikkben, de átnézve a múltkor megjelentet, amit memóriámra támaszkodva kellett írni, hibát nem, de kiegészítenivalót találtam. Most ezzel kezdem.

A vasgyártás helyei. Az Északi-középhegység, Vas, Zala, Somogy, Tolna megye területe. Nagy valószínűséggel ide lehet sorolni a Bakony környékét és nagy valószínűséggel a Pilis környékét. Magyarán a mai csonka Magyarország egész területét talán kivéve a Duna-Tisza között, ahol azért, mint a korábbi időkben, Atila szálláshelyének szintén lenni kellett vasgyártásának. Ami Tolnát illeti egyesek szerint a többi helységnév magyarázat mellett felmerült a már talán illuzórikus Szekszárd-szeg, zár kapcsolat is. (Eldöntését, elképzelését az olvasóra bízom.) A Dunán átívelő híd előtt nagy területű ásatást végeztek, ahol ismerősöm szerint vaskohókat is tártak fel. (Hivatalosan nem néztem utána.)

Külön bekezdést szánok az erdélyi gyártásnak. Ezt Gazda József ma élő gyűjtő (előadás szervező, Kőrösi Csoma Sándor kutató stb.) könyvéből vett idézetekkel, amik egyúttal azt is mutatják, hogy a XIX. sz. végén XX. sz. elején még élő mesterségről beszélünk. Az idézetek Gazda József: Mindenek mestere c. könyvéből valók (csak az adatközlők elmondásai):

- Nehéz vót a kitermelés. Itt tömörbe lehetett kapni, mint a fának gyökere. Nagyobb mennyiségbe ritka vót.

- Mikor termeltek annyi vasat (vasérc szerk.) egy nap, hogy egy véka lett, jó napjuk volt.

- Több olvasztó volt itt Torockón. Volt vagy tizenkettő itt lefele.

- Az a kohó úgy vót megépítve, hogy kereken téglafala vót, s közbül egy olyan 50-60 centis lyuk, abba tették a vaskövet és a szenet.

- Olyan fújtató volt csinálva, hogy vízkerék hajtotta. A faszén kitüzesedett annyira, hogy megolvadt a vas.

- Az ha megolvadt, leszállott a kohó fenekére.

Az öntésről:

- Az öntőformákat erődsdi homokból készítettük.

- A formákat itt csinálták a mintalakatosok.

Kovácsolás:

- Vót neki olyan vasvágója, amivel vágta a vasat.

... olyan hét araszos vót, asztat ő vitte, s én rávágтам a kalapáccsal...

- osztán mikor azt kiszélesítette, akkor mentünk a köszörűve, oszt kiköszörűtük.

Elképzelhetetlen, hogy a Keleten évezredek óta alkalmazott damasztolási technikát ne használták volna. Ekkor két különböző keménységű acélt kovácsolnak egybe, majd nyújtást követően újra

ketté hajtják, tüzesen kovácsolás, hajtás és így tovább. Kettő hatványai szerint növekszik a rétegek száma. Különösen fegyverkovácsoláskor használták: lásd damaszkuszi szamurájkardok. Ha csak tehetem mindig élek fennmaradt példával. Visnyeszéplakon a pár tucat fős iskola igazgatója a falu kovácsa is (kicsi településen, a sok lábon állás hasznosabb, mint a specializáció). Zsolt törököt, vadász, zsebkéseket készít a fenti módszerrel. Felpolírozva látszanak a rétegek. Ennyit a régi és továbbélt vasművészségről.

A viseletről csak röviden kívánok írni, inkább, ha könyveimből megfelelő minőségben sikerül másolni, vagy ha világhálón találunk anyagot képekkel illusztrálom. Európa tunikát, lepleket viselő népei közé keletről hoztuk a köntös, kaftán később zakó viseletét. A római légiók meztelen lába helyére a pantallót, nadrágot, harisnyát. Saru helyére a csizmát, nőknek a fűzős cipőt. Hoztuk mindezt mi a nomád, barbár népek a művelt nyugatnak. Bizonyítékok rá a több ezer éves sírleletek. Az öltözékek gazdagon díszítettek hímzéssel, drágakövekkel, ezüst és arany veretekkel. Ezekből még használati tárgyaikra, sőt lovaikra is jutott.

Kép aláírás: Előkelő honfoglaló magyar férfiak öltözeke. (László Gyula)

Győri Sándor

SZENTMISE REND

November 12. szombat
14:45 óra

November 19. szombat
14:45 óra

November 26. szombat
14:45 óra

December 3. szombat
14:45 óra

Reklámok 2.

víz **VÍZ** víz víz VÍZ víz

Az előző újságban a reklámok manipulatív hatásairól írtam. Sok okunk van arra, hogy tudatosan válasszunk és vásároljunk. Leginkább az, hogy a Földünk tartalékai végesek. Nem hisszük? Nem, amíg nem érezzük.

Ha megkérdezzük a Föld másik felén élő embertársunkat, ő már tudja, mert érzi, tapasztalja nap mint nap... például egyik legfontosabb elemünk, a víz esetében. Egy mexikói diák, aki diákcseré program kapcsán járt hazánkban, elcsodálkozott, hogy miért is panaszkodunk ennyit, amikor ivóvízzel öblítjük le a WC-t? Valóban elgondolkodtató, hogy amennyi vizet használunk fürdésre, mosásra, WC lehúzásra, az vajon hány ember életét menthetné meg azon a féltekén, ahol ivásra sincs elegendő víz és persze növénytermesztésre sem, úgyhogy a szomszúság és éhínség, összeadódnak.

Átlagosan egy ember 140 l vizet használ el a fürdőszobában a fentiekre, ha nem fürdik kádban, csak zuhanyozik, különben egy kádfürdő maga 140 l vizet jelent. Egy nap. Vagyis egy kádfürdőnyi vizünkkel 70 ember ivása lenne megoldva naponta. Nyilván tisztálkodnunk kell... ám odafigyelhetünk a vízhasználatunkra.

A vízfogyasztásunk nem látható részéről is fontos szót ejtenünk. Ezt, a nehezen tetten érhető

vízfogyasztásunkat „vízlábnymnak” nevezzük - fejenként több mint 5000 l naponta! Ide tartoznak a használati tárgyak, az ételeink előállítására felhasznált víz mennyisége, az élvezeti szerek, a szórakozásaink. Gondolták volna, hogy egy csésze kávé előállítása során 140 l víz fogy el? Hány ember kávézik naponta (akár többször is) - ez összeadva óriási mennyiség. Egy kg hús előállítása ennél is megdöbbentőbb, hisz 13 000 l vizet igényel. 1 kg - 13 000 l ! Egy kg gabona 1000-1500 liter vízből termeszthető, míg egy póló előállítása közel 3000 l vizet igényel. Ha bedugjuk a fejünket a homokba, a déd- és ükunokáink már nem élvezhetik a víz korlátlan fogyasztását. Mit tehetünk?

Részesítsük előnyben a zuhanyzást, csökkentsük a kávéfogyasztást, tartsunk heti egy húsmentes és sajtmentes napot (ez környezetvédelmi szempontból annyit jelent, mintha 4 hétig nem használnánk autót), hordjunk pamut ruházatot, ha tehetjük hagyjuk otthon az autót, bevásárláshoz vigyünk szatyrot, használjunk többször egy nejlonzacskót, adjuk tovább a számunkra feleslegessé vált tárgyakat, ruhaneműt, lehetőség szerint gyűjtsünk esővizet locsolásra, WC öblítésre, takarításra, autómosásra, ruhamosásra (a lágy vízhez kevesebb mosószer szükséges), részesítsük előnyben a gyógynövényeket a gyógyszerek helyett (amennyiben lehet) és takarításkor válasszuk az ecetet, citromsavat, mosószódát a vegyszerek helyett. A világot nem tudjuk megváltoztatni, de a saját vízfogyasztási szokásainkat apránként, literenként igen.

Bóni Tünde

Mesél a Krónika

Rovatunk szerkesztésekor Feri bácsi írásait, összegyűjtött dokumentumait, képeit hívjuk segítségül. Kérjük, csemegézzenek velünk!

**40 évvel ezelőtt novemberben
1976. november 03.**

Az új körzeti orvos, Dr. Mülner Gyula megkezdte működését.

Kántor Éva

MOZSGÓRÓL SZÓLÓ KÖNYVEINK A MEK-BEN

Megtisztelő felkérést kaptunk, melynek örömmel tettünk eleget. Az Országos Széchényi Könyvtár által működtetett adatbázisba, a Magyar Elektronikus Könyvtárba, felkerült mindkét kiadványunk Ady, Arany... (sorolhatnánk) művei közé:

**LENGYELTÓTI JÁNOS: MOZSGÓ MÚLTJÁBÓL
MOZSGÓ TÖRTÉNETE KÉPEKBEN**

Az alábbi linken találhatóak: <http://mek.oszk.hu/16100/16157/>
<http://mek.oszk.hu/16200/16212/>

Lehetsz király, vagy akár királylány!

„Olvasás közben az lehetsz, aki csak akarsz. „Egy időre elmenekülhetsz saját magad elől.” – hangzik egy idézet Amy Harmontól, amivel én teljesen egyetértek. Sajnos mostanában az olvasás nem tartozik a legnépszerűbb elfoglaltságok közé. Pedig, amelletts hogy jótékony hatással van ránk fizikálisan és szellemileg is, hiszen nyugtat, valamint a szókincsedet is bővíti, remek időtöltés. Amikor kinyitasz egy könyvet, abban a pillanatban megszűnik a külvilág, és hirtelen valahol máshol, egy másik életben találod magad. Igen, tudom, hogy ez nagyon szentimentálisan hangzik, de tényleg így van.

Nincs kifejezetten kedvenc könyvem. Mindig az a kedvencem, amit éppen olvasok, hiszen akkor, abban a pillanatban, annak a könyvnek a világában élek, amitől nem tudok elrugaszkodni. Nagyon sokszor van, hogy azon kapom magam a mindennapokban, hogy jár az agyam a könyv szereplőin, a könyv alakulásán. Néha ennek hangot is adok, amit a környezetemben élők talán annyira nem élveznek, hiszen ők nem tudják miről beszélek, nem tudják átélni azt, amit én a könyv olvasásakor.

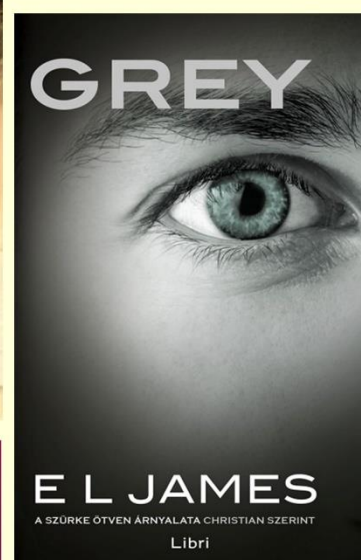
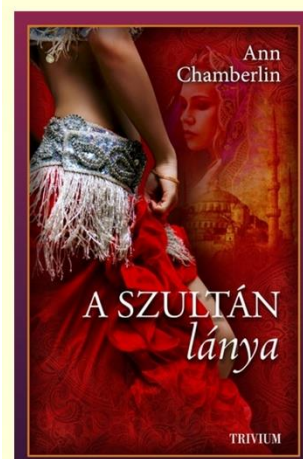
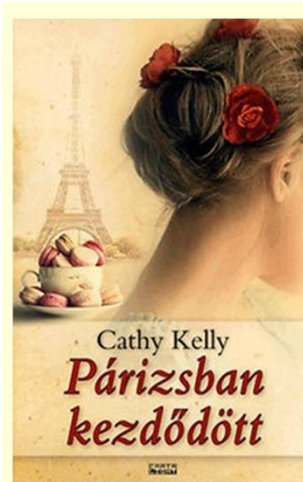
Sokan mondják, hogy minek könyvet olvasni, mikor filmen is megnézhetem? Ez igaz. Meg lehet nézni filmen, de a kettő nem ugyanaz. Először is a filmben adott minden. Adottak a szereplők kinézete, a helyszínek, a képek. Egy könyvben olyanok a szereplők, amilyenek te akarod őket látni. Persze vannak hozzá instrukciók, de alapvetően te képzeled el őket. Akár saját magad is a főszereplő helyébe képzelheted és máris izgalmas dolgok történnek veled, akár a szobádban fekvé. Másrészt sokszor voltam én is úgy, hogy megnéztem a filmet is, meg olvastam a könyvet is. Természetesen nem ebben a sorrendben. Nagyon ügyelek arra, hogy először olvassam el a történetet, aztán kapcsoljam be a tévét. Ugyanis a film az csak töredéke, egy úgynevezett lerövidített változata a könyvnek. Sok rész kimarad és sok részt nem úgy értelmeznek, mint ahogy azt én értelmezem olvasás közben. És csalódtam is már. Volt, hogy olvastam egy regényt, ami nagyon tetszett, aztán a film nézése közben azon gondolkodtam, hogy vajon rossz filmet indítottam el? Köze nem volt a könyvben olvasottakhoz. Persze ezt csak az tudja megállapítani, aki el is olvasta.

Sajnos az olvasás mint hobbi, nem éppen olcsó mulatság. Azok, akik ragaszkodnak a papír alapú könyvekhez és olyan tempóban olvasnak mint ahogy én is teszem, bizony meg kell vásárolni egy hónapban jó pár példányt. A letölthető e-könyv változatok, bár hasznosnak bizonyulnak olykor, mégse adják vissza azt a élményt, amit egy papír alapú könyv kézbe vétele nyújthat, a papír sercegésének hangját, amikor lapozol. Én pont emiatt választottam a könyvtárba járást. Jó pár éve kezdtem el járni

a mozsgói könyvtárba, és nagyon kellemesen csalódtam. Először azt gondoltam, hogy nem talállok majd semmit, amit engem érdekelne. De ez nem igazolódott be. A sok könyv között megtalálja mindenki a neki megfelelő témát vagy stílust. Rengeteg fiatalos és lendületes könyv van. Volt már rá példa, hogy olyan könyvet kerestem, ami nem volt megtalálható a polcokon, de ezen könnyen segítettek. Egy hét múlva már mehettem is a könyvért és olvashattam.

Órákat vagy akár oldalakat tudnék még beszélni az olvasásról hiszen, mint az kiderült már, ez az egyik legkellemesebb időtöltés a számomra. De remélem ez a kis beszámoló kedvet teremtett pár embernek ahhoz, hogy a polcra leemeljen egy könyvet, olvasni kezdjen, és elmerüljön egy másik világban, egy másik korban, egy történetben. Én csak ajánlani tudom mindenkinek. Hiszen amikor kinyitunk egy könyvet, ha csak néhány órára is, de ki tudjuk zárni a valóságot és a gondokat, és belemerülünk egy olyan világba, ami belekúszik a képzeletünkbe és az elménkbe, aztán már ott is marad. Minden könyv ad hozzánk valamit.

Tormási Viktória

A szürke ötven árnyalata IV. kötet

"Hiszem, hogy amikor valaki könyvet olvas, a fejében megszületik a saját filmje, arcot teremt a szereplőknek, megrendezi a jeleneteket, hallja a hangokat, érzi a szagokat."

Paulo Coelho

**Baranya Pécsi Szalon M II. o.
ffi felnőtt 2016/17. évad őszi fordulói**

Októberi mérkőzések

8. forduló 2016. 10. 08. (szombat) 5 - 2
Mozsgó – Bicsérd
Góllövők: Horváth Benjamin (2), Pöszmet
Tamás, Hegyháti József (2)
9. forduló 2016. 10. 16. (vasárnap) 2 - 3
Bogád – Mozsgó
Góllövők: Varga Tamás, Déri István,
Pfeiffer Bence
10. forduló 2016. 10. 22. (szombat) 3 - 1
Mozsgó – Véménd
Góllövők: Kumli Norbert, Déri István,
Pfeiffer Bence
11. forduló 2016. 10. 30. (vasárnap) 1 - 1
Somberek – Mozsgó
Góllövő: Zsebe Attila

Novemberi mérkőzések

12. forduló 2016. 11. 05. (szombat) 2 - 1
Mozsgó – Lovászhetény
Góllövők: Horváth Benjamin, Déri István
13. forduló – Mozsgó kimaradt
14. forduló 2016. 11. 19. szombat 13:00
Mozsgó – Nagykozár
15. forduló 2016. 11. 27. vasárnap 13:00
Himesháza - Mozsgó

**Baranya megyei II. osztály férfi U19
A csoport**

2016/2017. évad őszi fordulói

Októberi mérkőzések

5. forduló 2016. 10. 09. (vasárnap) 8-3
Bogád – Mozsgó
Góllövők: Zákányi Balázs, Konkzer Mátyás, Tóth Tamás
6. forduló 2016. 10. 15. (szombat) 4-1
Mozsgó – Nagykozár
Góllövők: Zákányi Balázs (2), Konkzer Mátyás (2)
7. forduló 2016. 10. 30. (vasárnap) 4-2
Pellérd – Mozsgó
Góllövők: Konkzer Mátyás (2)

Novemberi mérkőzések

8. forduló 2016. 11. 05. (szombat) 2-1
Mozsgó – Bicsérd
Góllövők: Konkzer Mátyás, Zákányi Balázs
9. forduló 2016. 11. 12. (szombat) 0 - 4
Kétújfalu – Mozsgó
Góllövők: Tóth Tamás (3), Kalányos Dániel
10. forduló 2016. 11. 20. (vasárnap) 10:00
Mozsgó - Drávaszabolcs

Kántor Éva

MOZSGÓ – Mozsgó Község Önkormányzatának információs lapja

A lap alapítója Mozsgó Község Önkormányzata. Mozsgó, Batthyány u. 15.; Felelős kiadó: Kovács Zsolt Vilmos polgármester;
Kiadó és Szerkesztőség: Községi Könyvtár, Mozsgó, Batthyány u. 13.; Felelős szerkesztő: Puskásné Horváth Éva;
Szerkesztő: Bege Amália, Bóni Tünde, Kántor Éva, Kiadványterv: Neiczer-Győri Zsuzsi
Telefon: +36 (73) 344-060; +36 (20) 329-0590 E-mail: mozsgokonyvtar@gmail.com
ISSN 2062-3577 (nyomtatott) ISSN 2062-7254 (online)